

PLOEGEN MET EEN VERKEERD AFGESTELDE PLOEG KOST 25 PROCENT MEER DIESEL DAN WERKEN MET EEN CORRECT AFGESTELDE PLOEG. GOED DE PLOEG AFSTELLEN LOONT DUS.

STEL ZO UW PLOEG AF

Afstellen volgens het boekje in 13 stappen

In de jaren zestig en zeventig werd nog geploegd met tweeschaarploegjes achter lichte tweewiel aangedreven trekkers. Op school leerde je dat bij een goed uitgelijnde ploeg de topstang in het verlengde van de trekker staat of iets naar het geploegde toe wijst. Staat de treklijn niet goed, dan wil de voorkant uitbreken.

Tegenwoordig zijn vier- en vijf-schaarploegen steeds meer gangbaar. Bij het afstellen stellen veel telers de vier- en vijf-schaar nog net zo in als de oude tweeschaar. Maar vanwege de veel grotere werkbreedte en trekkers op breder spoor gaat die oude stelregel niet meer op. Bij een twee- en drieschaar bevindt het trekpunt van de ploeg zich van achteren gezien precies achter tot rechts van het midden van de trekker.

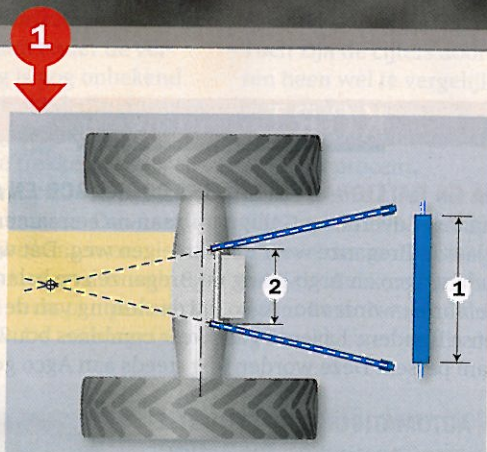
Bij vierschaar ploegen en groter zonder vorenpakker bevindt het trekpunt zich juist meestal uit het midden van de trekker. Bij een goede treklijnstelling staat de topstang dan in het verlengde van de trekker of juist iets naar het ongeploegde toe (zie volgende pagina). Bij een ploeg mét vorenpakker zit het trekpunt vaak wel weer rechts van het midden van de trekker. In dat geval wijst de topstang bij

goede treklijnstelling vaak wel weer iets naar het geploegde toe.

Trekkerchauffeurs merken nu vaak niet eens meer dat de treklijn verkeerd staat. De huidige trekkers zijn vaak zo fors overbemeten, dat de ploeg de trekker niet zomaar meer uit het spoor drukt. Vroeger was de voor niet recht te houden als de treklijn niet goed stond.

Naast een verkeerd ingestelde treklijn zijn ook te diep afgestelde voorscharen en verkeerd aanspannen van de ploeg veel gemaakte afstellingsfouten. Voorscharen moeten oppervlakkige gewasresten onder in de ploegvoor gooien. Te diep afgestelde voorscharen werken als miniploegscharen. Dit kost veel trekkraft.

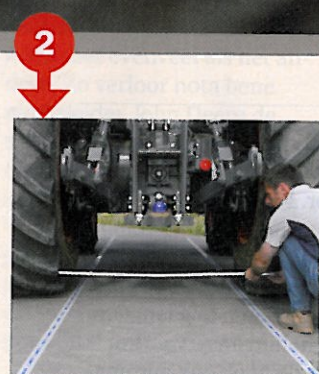
Een andere veel gemaakte fout zijn trekstangen die tijdens ploegen iets naar onderen wijzen. Vaak ook een gevolg van de grote trekkers op grote banden met daarachter een relatief kleine ploeg. Beter is als de trekstangen vlak of iets heffend staan tijdens ploegen. Want de geometrie van de hef zit zo in elkaar dat ook in het verticale vlak een optimale treklijnstelling zit. Het trekpunt bij de trekker zit in het verlengde waar trekstangen en topstang elkaar kruisen. Bij iets geheven trekstangen bevindt het

1 TREKSTANGEN WIJSBEENS

De categorie van de hef moet gelijk zijn aan die van de ploeg. Komen deze niet overeen, bespaar u dan het afstellen. De ploeg zal nooit rechtlopen. De afstand tussen de vanghaken aan de ploegkop moet groter zijn dan de afstand tussen de scharnierpunten van beide trekstangen aan de achterbrug (zie tabel). Lopen de trekstangen van bovenaf gezien bijna evenwijdig, dan heeft de trekker geen diep trekpunt en zal de ploeg gaan zwabberen. Dit komt vaak voor bij moderne, zware trekkers met een naar verhouding forse achterbrug voor de ploeg.

categorie	ploeg (1)	trekker (2)
II	825 mm	450-480 mm
III	965 mm	510-610 mm

2 BREEDTE TUSSEN BANDEN

Check de breedte tussen voor- en achterbanden. Bij veel trekkers is de afstand tussen de voorbanden vaak (veel) groter dan achter. Dit komt door verschillende bandenmaten voor/achter en doordat men een grotere stuuruitslag wenst. Maar voor optimaal ploegwerk mag de afstand tussen de voorbanden hooguit 10 centimeter groter zijn dan de afstand tussen de achterbanden. Bij nog grotere verschillen loopt de trekker te scheef. Dat kost trekkraft. Bij grotere ploegen horen grotere spoorbreedtes, dus: een vierschaar hoort niet achter een trekker die op 1,50 meter spoorbreedte staat.

3 LAGE BANDENSPIANNING

Kies een lage bandenspanning, rond de 1 bar, links en rechts absoluut gelijk.

De ideale lage druk is soms niet haalbaar, omdat de draaglast op die band dan te hoog is, zeker als de ploeg met variabele breedte-instelling breed staat.

Check in een bandenspanningstabel tot hoe laag u kan gaan. Vraag anders de optimale bandenspanning op bij uw bandenleverancier. Een zachtere band heeft een groter contactoppervlak en spoort minder diep in. Rijdt u daarentegen ook veel op de weg, dan geeft een lage bandenspanning veel slijtage. Zoek het optimum.

4 FRONTGEWICHTEN

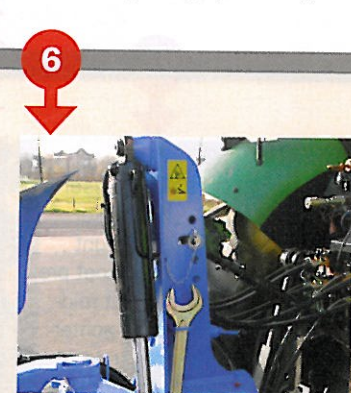
Zorg voor voldoende ballast op de vooras. Dit vergroot de trekkracht. Let hierbij op dat u de maximale asbelasting op de vooras die de trekkerfabrikant toelaat, niet overschrijdt.

Weeg de trekker met het werktuig om de ideale gewichtsverdeling te vinden. Bij grote radiaalbanden moet zeker 25 tot 30 procent van het totaalgewicht op de vooras rusten met geheven werktuig.

5 HEFSTANGEN GELIJK

Meet met een meetlint of beide hefstangen exact even lang zijn. Stel ze zodanig bij. Stel de hefstangen zo kort mogelijk, zodat de ploeg zo hoog mogelijk heft. Dit voorkomt dat de ploeg tijdens wentelen de grond raakt. De trekstangen moeten bij het ploegen zijdelings vrij kunnen bewegen. Ze mogen dus niet begrensd zijn.

6 AANKOPPELEN PLOEG

Bevestig bij een drie- en vierschaar de topstang in het vastegat. Aan te bevelen is bij een vijf-schaar of groter de topstang voor in het sleufgat te bevestigen. De ploeg komt dan sneller op diepte bij inzetten, omdat hij dan iets voorover kan kantelen. Voor een optimale trekkraftoverbrenging moet de topstang strak voor in het sleufgat zitten. Zit de topstang midden in het sleufgat, dan is er praktisch geen trekkraftoverbrenging en wordt de ploegdiepte onregelmatig. Vanwege de speling krijgt de hef te laat door dat de ploeg zich ingraaft of omhoog komt. Hef de trekker en kijk of de ploeg hoog genoeg wordt geheven om bij wentelen de grond niet te raken.

7 DIEPTE VOORSCHAREN

De voorscharen zorgen voor een nette inwerking van gewasresten. De voorschaar moet een dunne laag van de grond snijden en keren. Een te diep ingestelde voorschaar kost veel trekkraft. Een werkdiepte van 5 tot 10 centimeter is ideaal. De voorschaar moet van achteren bekeken enkele centimeters rechts van de ploegschaar staan.